

# Opgave 1 – Japanse en Koreaanse onomatopeeën

Lorenzo Oechies

24 februari 2018



Universiteit  
Leiden

# Onomatopeeën

- Woorden die geluiden of gevoelens imiteren
- Nederlands
  - ‘boem’
  - ‘miauw’
  - ‘brrrr’
- Koreaans
  - 반짝반짝 ‘banjjak banjjak’

# De opgave

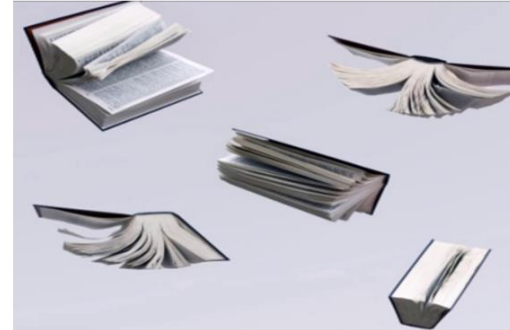


Japans:

*pasapasa*

Koreaans:

*pallakpallak*



*basabasa*

*pöllökpöllök*

- Japans *tonton*, Koreaans *dongdong*:
- Japans *giragira*, Koreaans *bönjjökbönjjök*:
- Japans *kasakasa*, Koreaans *basülakbasülak*:
- Japans *botsubotsu*, Koreaans *tuktuk*:
- Japans *garigari*, Koreaans *sögöksögök*:
- Japans *dokudoku*, Koreaans *juljul*:
- Japans *kunekune*, Koreaans *challangchallang*:
- Japans *purupuru*, Koreaans *daldal*:
- Japans *getageta*, Koreaans *höhö*:

licht getik, zoals het geluid van typen

lichtflitsen

zacht geritsel van blaadjes

stortregen

furieus schrijven

dikke waterstraal

golvende beweging

trillen van de kou

luidkeels lachen

# Regels

- Japans

ZWAK	STERK
p	b
t	d
k	g



- Koreaans

ZWAK	STERK
a	ǎ
o	u
ǔ	ǔ

# Voorbeelden

**Vraag 2.** Welke geluiden of gevoelens zouden de volgende onomatopoeën kunnen omschrijven?

1. Koreaans *dungdung*
2. Japans *ketaketa*
3. Koreaans *sagaksagak*

# Voorbeelden

- Koreaans *dongdong*:
  - ‘licht getik, zoals het geluid van typen’
- licht > zwaar:
  - $o > u$
- Koreaans *dungdung*:
  - ‘zwaar gebons, zoals het geluid van drummen’

# Voorbeelden

**Vraag 1.** Hoe zouden de volgende geluiden of gevoelens in Japanse en Koreaanse onomatopoeën uitgedrukt kunnen worden? De hiervoor gegeven onomatopoeën worden niet goedgekeurd!

1. twinkelende lichtjes
2. grote hopen bladeren in de wind
3. druppelende kraan

# Voorbeelden

- ‘lichtflitsen’:
  - Japans: *giragira*
  - Koreaans: *bŏnjjŏkbŏnjjŏk*
- zwaar > licht:
  - Japans: *g > k*
  - Koreaans: *ŏ > a*
- ‘twinkelende lichtjes’:
  - Japans: *kirakira*
  - Koreaans: *banjjakbanjjak*



# Opgave 2 – Ket

Cid Swanenvleugel

24 februari 2018



Universiteit  
Leiden

# Ket



# Ket werkwoorden

$k^1$ - $k$ rasit<sup>2</sup>-on<sup>3</sup>- $k^4$ -ol<sup>5</sup>-bed<sup>6</sup>-(in<sup>7</sup>)

1: subject

2: stam 1

3: object

4: stam 2

5: tijd (eigenlijk alleen -l-)

6: stam 3

7: meervoud van subject

# Ket werkwoorden

da<sup>1</sup>-tukun<sup>2</sup>-u<sup>3</sup>-t<sup>4</sup>-a<sup>5</sup>-kit<sup>6</sup>-(Ø<sup>7</sup>)

1: subject

2: stam 1

3: object

4: stam 2

5: tijd (eigenlijk alleen -l-)

6: stam 3

7: meervoud van subject

# Opgave 3 – Komnzo en Yoruba Telsystemen

Jerome Jochems (door Tijmen Pronk)

24 februari 2018



Universiteit  
Leiden

# Twée telsystemen

- Komnzo
  - Papua Nieuw-Guinea
  - 200 sprekers
  - Tellen van yams (wortelknollen)
- Yoruba
  - West-Afrika (Nigeria, Benin, etc.)
  - 30-40 miljoen sprekers
  - Tellen van schelpengeld

# Hoe een last-minute versimpeling ...

... de opgave veel moeilijker maakte

80

ogoyo

# Hoe een last-minute versimpeling ...

... de opgave veel moeilijker maakte

~~80~~

ogojō



# Hoe een last-minute versimpeling ...

... de opgave veel moeilijker maakte

160

ogoyo

# Hoe een last-minute versimpeling ...

... de opgave veel moeilijker maakte

160

ogoyo

80

ogorin

# Nu eerst Komnzo

eda fta a näbi nibo a eda

näbi fta

näbi nibo a eda

asar

asar nibo

eda nibo a asar

etha

eda nibo

tabuthui nibo a eda

80

Observaties:

- Woord als eenheid
- *a* als koppelwoord
- *nibo/fta* voorafgegaan
- Overige woorden  
*eda, näbi, asar,*  
*etha, tabuthui*

# Nu eerst Komnzo

eda fta a näbi nibo a eda  
näbi fta  
näbi nibo a eda  
asar  
asar nibo  
eda nibo a asar  
etha  
eda nibo  
tabuthui nibo a eda

X fta a Y nibo a Z

80

Observaties:

- Woord als eenheid
- *a* als koppelwoord
- *nibo/fta* voorafgegaan
- Overige woorden  
*eda, näbi, asar,  
etha, tabuthui*

# Nu eerst Komnzo

X fta a Y nibo a Z

eda fta a näbi nibo a eda

80

näbi fta

4, 8, 36

näbi nibo a eda

4, 8, 36

asar

4, 8, 36

asar nibo

3, 12, 16, 24, 32

eda nibo a asar

3, 12, 16, 24, 32

etha

3, 12, 16, 24, 32

eda nibo

3, 12, 16, 24, 32

tabuthui nibo a eda

3, 12, 16, 24, 32

# Nu eerst Komnzo

X fta a Y nibo a Z

eda fta a näbi nibo a eda

80

näbi fta

4, 8, 36

näbi nibo a eda

4, 8, 36

asar

4, 8

asar nibo

12, 16, 24, 32

eda nibo a asar

12, 16, 24, 32

etha

3

eda nibo

12, 16, 24, 32

tabuthui nibo a eda

12, 16, 24, 32

# Nu eerst Komnzo

X fta a Y nibo a Z

eda fta a näbi nibo a eda	80
näbi fta	8, 36
näbi nibo a eda	8, 36
asar	4
asar nibo	24, 32
<u>eda nibo</u> a asar	16
etha	3
<u>eda nibo</u>	12
tabuthui nibo a eda	24, 32

# Nu eerst Komnzo

X fta a Y nibo a Z

eda fta a näbi nibo a eda

80

näbi fta

8, 36

näbi nibo a eda

8, 36

asar

4

asar nibo

24, 32

eda nibo a asar

$16 = 2^*6 + 4$

etha

3

eda nibo

$12 = 2^*6$

tabuthui nibo a eda

24, 32



# Nu eerst Komnzo

X fta a Y nibo a Z

eda fta a näbi nibo a eda

80

näbi fta

8, 36

näbi nibo a eda

8, 36

asar

4

asar nibo

$24 = 4 \cdot 6$

eda nibo a asar

$16 = 2 \cdot 6 + 4$

etha

3

eda nibo

$12 = 2 \cdot 6$

tabuthui nibo a eda

32

# Nu eerst Komnzo

X fta a Y nibo a Z

eda fta a näbi nibo a eda

80

näbi fta

8, 36

näbi nibo a eda

8, 36

asar

4

asar nibo

$24 = 4 \cdot 6$

eda nibo a asar

$16 = 2 \cdot 6 + 4$

etha

3

eda nibo

$12 = 2 \cdot 6$

tabuthui nibo a eda

$32 = 5 \cdot 6 + 2$

# Nu eerst Komnzo

X fta a Y nibo a Z

eda fta a näbi nibo a eda

80

näbi fta

8, 36

näbi nibo a eda

8, 36

# Nu eerst Komnzo

X fta a Y nibo a Z

eda fta a näbi nibo a eda

80

näbi fta

8, 36

näbi nibo a eda

8, 36

# Nu eerst Komnzo

X fta a Y nibo a Z

eda fta a näbi nibo a eda

80

näbi fta

8, 36

näbi nibo a eda

8, 36

$$Y^*6 + 2 = 8$$

# Nu eerst Komnzo

X fta a Y nibo a Z

eda fta a näbi nibo a eda

80

näbi fta

8, 36

näbi nibo a eda

8, 36

$$Y^*6 + 2 = 8$$

$$Y = 1$$

# Nu eerst Komnzo

X fta a Y nibo a Z

eda fta a näbi nibo a eda

80

näbi fta

8, 36

näbi nibo a eda

8, 36

$$Y \cdot 6 + 2 = 8$$

$$Y = 1$$

$$Y \cdot 6 + 2 = 36$$

# Nu eerst Komnzo

X fta a Y nibo a Z

eda fta a näbi nibo a eda

80

näbi fta

8, 36

näbi nibo a eda

8, 36

$$Y^*6 + 2 = 8$$

$$Y = 1$$

$$Y^*6 + 2 = 36$$

$$Y^*6 = 34$$



# Nu eerst Komnzo

X fta a Y nibo a Z

eda fta a näbi nibo a eda

80

näbi fta

8, 36

näbi nibo a eda

8, 36

$$Y^*6 + 2 = 8$$

$$Y = 1$$

$$Y^*6 + 2 = 36$$

$$Y^*6 = 34$$

Y is geen geheel getal

# Nu eerst Komnzo

X fta a Y nibo a Z

eda fta a näbi nibo a eda

80

näbi fta

36

näbi nibo a eda

$8 = 1 * 6 + 2$

$$Y * 6 + 2 = 8$$

$$Y = 1$$

$$Y * 6 + 2 = 36$$

$$Y * 6 = 34$$

Y is geen geheel getal

# Nu eerst Komnzo

X fta a Y nibo a Z

eda fta a näbi nibo a eda

80

näbi fta

$36 = 1 * 36$

näbi nibo a eda

$8 = 1 * 6 + 2$

$$Y * 6 + 2 = 8$$

$$Y = 1$$

$$Y * 6 + 2 = 36$$

$$Y * 6 = 34$$

Y is geen geheel getal

# Nu eerst Komnzo

eda fta a näbi nibo a eda  
näbi fta  
näbi nibo a eda

$$Y * 6 + 2 = 8$$

$$Y = 1$$

$$Y * 6 + 2 = 36$$

$$Y * 6 = 34$$

Y is geen geheel getal

X fta a Y nibo a Z

$$80 = 2 * 36 + 1 * 6 + 2$$

$$36 = 1 * 36$$

$$8 = 1 * 6 + 2$$

# Nu eerst Komnzo

X fta a Y nibo a Z

eda fta a näbi nibo a eda  
näbi fta  
näbi nibo a eda

$$80 = 2 \cdot 36 + 1 \cdot 6 + 2$$

$$36 = 1 \cdot 36$$

$$8 = 1 \cdot 6 + 2$$

Dus:

$$\text{nibo} = 6$$

$$\text{fta} = 36 = 6^2$$

# Nu eerst Komnzo

eda fta a näbi nibo a eda  
näbi fta  
näbi nibo a eda

Dus:

nibo = 6  
fta = 36 = 6<sup>2</sup>

X fta a Y nibo a Z

$$80 = 2 \cdot 36 + 1 \cdot 6 + 2$$

$$36 = 1 \cdot 36$$

$$8 = 1 \cdot 6 + 2$$

$$X \cdot 36 + Y \cdot 6 + Z$$

met  $Z = 1, 2, 3, 4, 5$

# Nu eerst Komnzo

eda fta a näbi nibo a eda  
näbi fta  
näbi nibo a eda

Dus:

nibo = 6  
fta = 36 = 6<sup>2</sup>  
tarumba = 216 = 6<sup>3</sup>  
...

X fta a Y nibo a Z

$$80 = 2 \cdot 36 + 1 \cdot 6 + 2$$

$$36 = 1 \cdot 36$$

$$8 = 1 \cdot 6 + 2$$

$$X \cdot 36 + Y \cdot 6 + Z$$

met  $Z = 1, 2, 3, 4, 5$

# Yoruba: Data

(ogojò 80)



# Yoruba: Data

(ogoj	80)
erindinlogoji	36
ejo	8
erin	4

# Yoruba: Data

(ogoj	80)
erindinlogoji	36
ejo	8
erin	4
eji	2, 40, 84
erinlelogorin	2, 40, 84
ogoji	2, 40, 84

# Yoruba: Data

(og <sup>o</sup> jo	80)
er <sup>i</sup> ndinlogo <sup>j</sup> i	36
e <sup>j</sup> o	8
er <sup>i</sup> n	4
e <sup>j</sup> i	2, 40, 84
er <sup>i</sup> nlelogo <sup>r</sup> in	2, 40, 84
og <sup>o</sup> ji	2, 40, 84

# Yoruba: Data

(og <sup>o</sup> jo	80)
er <sup>i</sup> ndinlogo <sup>j</sup> i	36
e <sup>o</sup> jo	8
er <sup>i</sup> n	4
e <sup>j</sup> i	2
er <sup>i</sup> nlelogo <sup>r</sup> in	84
og <sup>o</sup> jo <sup>j</sup> i	40

# Yoruba: Data

(og <sup>o</sup> jo	80)
er <sup>i</sup> ndinlogo <sup>j</sup> i	36
e <sup>o</sup> jo	8
er <sup>i</sup> n	4
e <sup>j</sup> i	2
er <sup>i</sup> nlelogo <sup>r</sup> in	84
og <sup>o</sup> jo <sup>j</sup> i	$40 = 20 * 2$

# Yoruba: Data

(**o**go**j**o 80)

**e**ri**n**di**n**lo**g**o**j**i 36

**e****j**o 8

**e**ri**n** 4

**e****j**i 2

**e**ri**n**le**l**o**g**o**r**i**n** 84

**o**go**j**i 40 = 20\*2

ogo = 20-tal

# Yoruba: Data

(ogojō	80)	ogo = 20-tal
erindinlogoji	$36 = 20 * 2 - 4$	
ejo	8	
erin	4	
eji	2	
erinlelogorin	84	
ogoji	$40 = 20 * 2$	

# Yoruba: Data

( <b>o</b> go <b>j</b> o	80)	ogo = 20-tal
<b>e</b> ri <b>n</b> din <b>l</b> o <b>g</b> o <b>j</b> i	$36 = 20 * 2 - 4$	XdinlY = Y - X
<b>e</b> <b>j</b> o	8	
<b>e</b> <b>r</b> i <b>n</b>	4	
<b>e</b> <b>j</b> i	2	
<b>e</b> ri <b>n</b> le <b>l</b> o <b>g</b> o <b>r</b> i <b>n</b>	84	
<b>o</b> go <b>j</b> i	$40 = 20 * 2$	



# Yoruba: Data

( <b>o</b> go <b>j</b> o	80)	ogo = 20-tal
<b>e</b> ri <b>n</b> di <b>n</b> lo <b>g</b> o <b>j</b> i	$36 = 20 * 2 - 4$	XdinlY = Y - X
<b>e</b> <b>j</b> o	8	
<b>e</b> ri <b>n</b>	4	
<b>e</b> <b>j</b> i	2	
<b>e</b> ri <b>n</b> le <b>l</b> o <b>g</b> o <b>r</b> i <b>n</b>	$84 = 20 * 4 + 4$	
<b>o</b> go <b>j</b> i	$40 = 20 * 2$	

# Yoruba: Data

( <b>o</b> go <b>j</b> o	80)	ogo = 20-tal
<b>e</b> ri <b>n</b> din <b>l</b> o <b>g</b> o <b>j</b> i	$36 = 20^*2 - 4$	XdinlY = Y - X
<b>e</b> <b>j</b> o	8	XlelY = Y + X
<b>e</b> ri <b>n</b>	4	
<b>e</b> <b>j</b> i	2	
<b>e</b> ri <b>n</b> le <b>l</b> o <b>g</b> o <b>r</b> i <b>n</b>	$84 = 20^*4 + 4$	
<b>o</b> go <b>j</b> i	$40 = 20^*2$	

# Yoruba: Toepassen

ejo 8

erin 4

eji 2

ogo = 20-tal

XdinlY =  $Y - X$

XlelY =  $Y + X$

# Yoruba: Toepassen

ejo 8

erin 4

eji 2

ogo = 20-tal

XdinlY = Y - X

XlelY = Y + X

erindinlogota +  
etalelogota +  
okandinlogoji =  
ejidinlogojo

# Yoruba: Toepassen

ejo 8

erin 4

eji 2

erindinlogota +  
etalelogota +  
okandinlogoji =  
ejidinlogojo

ogo = 20-tal

XdinlY = Y - X

XlelY = Y + X

$20^* \text{eta} - 4$

$20^* \text{eta} + \text{eta}$

$20^* 2 - \text{okan}$

$20^* 8 + 2$

# Yoruba: Toepassen

ejo 8

erin 4

eji 2

erindinlogota +  
etalelogota +  
okandinlogoji =  
ejidinlogojo

ogo = 20-tal

XdinlY = Y - X

XlelY = Y + X

20\*eta - 4

20\*eta + eta

20\*2 - okan

158

# Yoruba: Toepassen

$$20^* \text{eta} - 4 + 20^* \text{eta} + \text{eta} + 20^* 2 - \text{okan} = 158$$

$$41^* \text{eta} - \text{okan} + 36 = 158$$

$$41^* \text{eta} - \text{okan} = 122$$

Logischerwijs,  $0 < \text{eta} < 20$  en  $0 < \text{okan} < 20$ .

Dus,  $\text{eta} = 3$  en  $\text{okan} = 1$

Dit geeft:  $56 + 63 + 39 = 158$

# Opgave 4 – Tifinagh

Marijn van Putten

24 februari 2018



Universiteit  
Leiden



# Opdracht 1

1. ☺	2.    \	3. ⋈   : • ○	4. + □ ○ •
5. : •    \	6. + ⊙ +	7. † •	8. + ⊕
9. ⋈ † ○	10. + ] [ : •	11.   † •	12. = †
13.   \ †	14. + = ⋈ † ⋈ :	15.    \ †	16.    ⊙
17. + † ⋈	18.    =	19. † ⋈ =	20. + □ ⊕

a. *āga* 'emmer'; b. *ākolān* 'een soort eekhoorn'; c. *alel* 'vlinder'; d. *erk* 'een slecht iets'; e. *anəllug* 'een soort mier'; f. *awənnan* 'een Hausa man'; g. *eləllāg* 'vrede'; h. *elu* 'olifant'; i. *iləs* 'tong'; j. *nəzza* 'wij verkochten'; k. *nənəzzu* 'wij zijn aan het verkopen'; l. *tāfuk* 'zon'; m. *tāmara* 'kracht'; n. *tāmart* 'baard'; o. *tast* 'koe'; p. *tāwāzānkāzāy* 'ik werd verplaatst'; q. *tənte* 'vrouw'; r. *tiset* 'spiegel'; s. *yənakkār* 'hij staat gewoonlijk op'; t. *yənkār* 'hij is opgestaan'

# Opdracht 1

1. ☺	2.    \	3. ⋈   : • ○	4. ⊕ □ ○ •
5. : •    \	6. ⊕ ⊙ +	7. † •	8. ⊕ ⊕
9. ⋈ † ○	10. ⊕ ] [ : •	11.   † •	12. = †
13.   \ †	14. ⊕ = † † † †	15.    \ †	16.    ⊙
17. ⊕ † ⋈	18.    =	19. † † =	20. ⊕ □ ⊕

a. *āga* 'emmer'; b. *ākolān* 'een soort eekhoorn'; c. *alel* 'vlinder'; d. *erk* 'een slecht iets'; e. *anəllug* 'een soort mier'; f. *awənnan* 'een Hausa man'; g. *eləlläg* 'vrede'; h. *elu* 'olifant'; i. *iləs* 'tong'; j. *nəzza* 'wij verkochten'; k. *nənəzzu* 'wij zijn aan het verkopen'; l. *tāfuk* 'zon'; m. *tāmara* 'kracht'; n. *tāmart* 'baard'; o. *tast* 'koe'; p. *tāwāzānkāzāy* 'ik werd verplaatst'; q. *tənte* 'vrouw'; r. *tiset* 'spiegel'; s. *yənakkār* 'hij staat gewoonlijk op'; t. *yənkār* 'hij is opgestaan'

# Opdracht 1

1. ☺	2.    \	3. ≍   : • ○	4. ⊕ □ ○ •
5. : •    \	6. ⊕ ⊙ ⊕	7. † •	8. ⊕ ⊕
9. ≍ † ○	10. ⊕ ] [ : •	11.   † •	12. = †
13.   \ †	14. ⊕ = † † †	15.    \ †	16.    ⊙
17. ⊕ † ≍	18.    =	19. † † =	20. ⊕ □ ⊕

a. *āga* 'emmer'; b. *ākolān* 'een soort eekhoorn'; c. *ālel* 'vlinder'; d. *erk* 'een slecht iets'; e. *anəllug* 'een soort mier'; f. *awənnan* 'een Hausa man'; g. *eləllāg* 'vrede'; h. *elu* 'olifant'; i. *iləs* 'tong'; j. *nəzza* 'wij verkochten'; k. *nənəzzu* 'wij zijn aan het verkopen'; l. *tāfuk* 'zon'; m. *tāmara* 'kracht'; n. *tāmart* 'baard'; o. *tast* 'koe'; p. *tāwāzānkāzāy* 'ik werd verplaatst'; q. *tənte* 'vrouw'; r. *tiset* 'spiegel'; s. *yənakkār* 'hij staat gewoonlijk op'; t. *yənkār* 'hij is opgestaan'

# Opdracht 1

1. ☺	2.    \	3. ☹   : • ○	4. ⊕ □ ○ •
5. : •    \	6. ⊕ ⊙ ⊕	7. † •	8. ⊕ ⊕
9. ☹ † ○	10. ⊕ ] [ : •	11.   † •	12. = †
13.   \ †	14. ⊕ = ☹ † ☹ :	15.    \ †	16.    ⊙
17. ⊕ † ☹	18.    =	19. † ☹ =	20. ⊕ □ ⊕

a. *āga* 'emmer'; b. *ākolān* 'een soort eekhoorn'; c. *ālel* 'vlinder'; d. *erk* 'een slecht iets'; e. *anallug* 'een soort mier'; f. *awannan* 'een Hausa man'; g. *elällāg* 'vrede'; h. *elu* 'olifant'; i. *ilās* 'tong'; j. *nanza* 'wij verkochten'; k. *nānāzzu* 'wij zijn aan het verkopen'; l. *tāfuk* 'zon'; m. *tāmara* 'kracht'; n. *tāmart* 'baard'; o. *tast* 'koe'; p. *tāwāzānkāzāy* 'ik werd verplaatst'; q. *tānte* 'vrouw'; r. *tiset* 'spiegel'; s. *yānakkār* 'hij staat gewoonlijk op'; t. *yānkar* 'hij is opgestaan'

# Opdracht 1

1. ☺	2.    \	3. ∑   : • ○	4. ⊕ □ ○ •
5. : •    \	6. ⊕ ⊙ ⊕	7. † •	8. ⊕ ⊕
9. ∑ † ○	10. ⊕ ] [ : •	11.   † •	12. = †
13.   \ †	14. ⊕ = ∑ † ∑ :	15.    \ †	16.    ⊙
17. ⊕ † ∑	18.    =	19. † ∑ =	20. ⊕ □ ⊕

a. *āga* 'emmer'; b. *ākolān* 'een soort eekhoorn'; c. *alel* 'vlinder'; d. *erk* 'een slecht iets'; e. *anəllug* 'een soort mier'; f. *awənnan* 'een Hausa man'; g. *eləllāg* 'vrede'; h. *elu* 'olifant'; i. *iləs* 'tong'; j. *nənza* 'wij verkochten'; k. *nənəzzu* 'wij zijn aan het verkopen'; l. *tāfuk* 'zon'; m. *tāmara* 'kracht'; n. *tāmart* 'baard'; o. *tast* 'koe'; p. *tāwāzānkāzāy* 'ik werd verplaatst'; q. *tənte* 'vrouw'; r. *tiset* 'spiegel'; s. *yənakkār* 'hij staat gewoonlijk op'; t. *yənkār* 'hij is opgestaan'

# Opdracht 1

1. ☺ <b>d. erk</b>	2.    \ \ <b>c. alel</b>	3. ⋈   : • ○ <b>s. yənakkāř</b>	4. + □ ○ • <b>m. tāmara</b>
5. : •    \ <b>b. ākolān</b>	6. + ⊕ + <b>r. tiset</b>	7. ṽ • <b>a. āga</b>	8. + ⊕ <b>o. tast</b>
9. ⋈ ↓ ○ <b>t. yənkār</b>	10. + ] [ : • <b>l. tāfuk</b>	11.   ʌ • <b>j. nənza</b>	12. =   <b>f. awənnan</b>
13.   \ ṽ <b>e. anəllug</b>	14. + = ʌ ↓ ʌ : <b>p. tāwāzānkāzāy</b>	15.    \ \ ṽ <b>g. elāllāg</b>	16.    ⊕ <b>i. ilās</b>
17. + ↓ ⋈ <b>q. tānte</b>	18.    = <b>h. elu</b>	19.   ʌ = <b>k. nənəzzu</b>	20. + □ ⊕ <b>n. tāmart</b>

# Opdracht 2

- *alel* ‘vlinder’ || \
- *anəllug* ‘een soort mier’ | \ ʔ
- *ǎkolǎn* ‘een soort eekhoorn’ :· || \
- *awənnan* ‘een Hausa man’ = |ʔ

Schuine variant om verwarring te voorkomen:

Want:        |||| = ll, nnnn, nnl, lnn, nln?  
              ||| = ln, nl, nnn?

# Opdracht 3

- *aləs* =
- *tawənnant* =
- *tartitt* =
- *eretəy* =

○ = r; ⊙ = s; † = t; ∴ = k; ✂ = z; □ = m; † = g; ] [ = f

|| \ , = l; |, \ = n ( | = n+klinker+n)

▪ = a (einde woord); = w, u (einde woord); ∑ = y, e (einde woord)

⊙ = rk; ⊕ = rt; ⊕ = st; † = nk; † = nt; † = nz



# Opdracht 3

- $aləs = || \odot$
- $tawənnant = + = || \downarrow$  (of:  $+ = |' +$ )
- $tartitt = + \oplus +$
- $eretəy = \bigcirc + \lesssim$

$\bigcirc = r$ ;  $\odot = s$ ;  $+$  = t;  $\cdot$  = k;  $\times$  = z;  $\square$  = m;  $|'$  = g;  $]\square$  = f

$|| \ \backslash, = l$ ;  $|, \ \backslash = n$  ( $|'$  = n+klinker+n)

$\cdot$  = a (einde woord);  $\bar{\quad}$  = w, u (einde woord);  $\lesssim$  = y, e (einde woord)

$\odot$  = rk;  $\oplus$  = rt;  $\oplus$  = st;  $|'$  = nk;  $\downarrow$  = nt;  $\downarrow$  = nz

# Opgave 5 – Mokwpe woordspel

Ivo Boers

24 februari 2018



Universiteit  
Leiden

# Werking van het woordspel

- Lettergrepen omgedraaid
  - wá-ló > ló-wá
- Scheiding lettergrepen na klinker
  - kó-ndì > ndí-kò
  - lùù-ŋá > ŋàà-lú
- Volgorde van tonen verandert niet
  - zéé-yà > yáá-zè
- Lengte van een lettergreep verandert niet

# Werking van het woordspel

• Opdr. 1b:  $\eta\acute{u}$ - $kw\grave{a}\grave{a}$

Toon:        hoog laag

Lengte:     kort lang

$\acute{V}$      $\grave{V}\grave{V}$

$kw\acute{a}$ - $\eta\grave{u}\grave{u}$

# Werking van het woordspel

- Klinkerbotsing wordt vermeden door een /ʔ/ in te voegen
  - ìŋò > ŋòʔì
  - ézèè > zéʔèè
- Er zijn tweeklanken die beginnen met een /i/. Als deze op de positie van één klinker komen, wordt de /i/ een /j/
  - liòβá > βààljó
  - VV-V    VV-V

# Werking van het woordspel

- Opdr. 1a: áá-βá
- Toon: hoog-hoog
- Lengte: lang-kort
- V'V'-V'
- βáá-?á

# Werking van het woordspel

- Opdr. 1e: zé-βíú
- Toon: hoog-hoog
- Lengte: kort-lang
- V'-V'V'
- βjú-zéé

# Opdrachten

- 1c: kíánḡòò > ḡóókìà  
    ṲṲ-ṲṲ      ṲṲ-ṲṲ
- 1d: ḡìmbè > mbèḡì



# Opdrachten

- **Opdracht 2:** Waarom kan het woord màidzá ‘bloed’ niet omgezet worden?
- mài-dzá  
V̀V̀- V́
- \*\* dzà- máj
- Woorden kunnen niet op een medeklinker eindigen

# Opdrachten

- **Opdracht 4:** Usu posopasa bysylasa sosobasakasa, oson esejosjo ljustubisil. Osonasa sjesjelasa kususosok mjasjasasa, oson esejosjo usubisil.

# Opdrachten

- **Opdracht 4:** **Usu** **posopasa** **bysylasa**  
**sosobasakasa**, **oson** **esejosjo** **ljusjubisil**.  
**Osonasa** **sjesjelasa** **kususosok** **mjasjasasa**, **oson**  
**esejosjo** **usubisil**.
- $V > VsV$
- $jV > jVs jV$

# Opgave 6 – Nederlandse sterke werkwoorden

Adriaan van Doorn

24 februari 2018



Universiteit  
Leiden

# Sterk of zwak?

- Verleden tijd
  - Sterk: vaak klinkerverandering
  - Zwak: nooit klinkerverandering
- Voltooid deelwoord
  - Sterk: *-en*
  - Zwak: *-t* of *-d*
- Sterk  $\neq$  onregelmatig!

# Klasses sterke werkwoorden

1) 20 werkwoorden indelen in 7 klassen

[1] bijten, schrijven, zwijgen	-ee-	-ee-
[2] bieden, genieten, vliegen	-oo-	-oo-
[3] gelden, smelten, trekken	-o-	-o-
[4] breken, spreken, stelen	-a-	-o-
[5] geven, lezen, vergeten	-a-	-e-
[6] dragen, graven	-oe-	-aa-
[7] laten, lopen, roepen	-ie-	-X-

# Klasse 3

2) Bedenk drie werkwoorden die gaan als *gelden* en hoe kun je aan het hele werkwoord zien dat deze woorden in deze klasse horen?

- Bijvoorbeeld: *bergen, delven, kerven, melken, schelden, schenken, treffen, vechten, zwellen, zwemmen...*
- Altijd korte *e* voor twee medeklinkers

# *Helpen*

3) In welke klassen past *helpen*, *hielp*, *geholpen*?

- Klasse 3 [gelden]: -o- in voltooid deelwoord
- Klasse 7 [lopen]: -ie- in verleden tijd

[Opvallend: minstens de helft vond *helpen*, *holp*, *geholpen* prima!]



# Weven

4a) *Weven, weefde, geweven*; de verleden tijd is zwak, wat zou de sterke vorm geweest zijn?

- Waf! Klasse 5, als lezen.

4b) *Gewoven* komt ook voor. Wat zou de sterke verleden tijd geweest zijn?

- Waf! Klasse 4, als breken.2

# Opgave 5

5) Bedenk nog een werkwoord dat niet goed in één klasse past en leg uit waarom.

- Leuke vondsten:
  - *graven – grief*
  - *bedwelmen – bedwolm*
  - *delgen – dolg*
  - *strekken – strok*

Afgezien hiervan, was veel goed.